Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehlestchanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenahm no plkst. 10 fahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas flejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates bilschu- un grahmatudrukatawê un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

30. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 26. Sestdeen, 29. junijâ. 1885.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, pee Petera basnizas. Bes tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bes daudsi peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: Jehsis: Grahwel un Peterson k. bodês; Walmeerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkâ: M. Rudolff un Paulin k. bodês; Rujenê: J. Alksne k. grahm.-bodê; Limbaschôs: D. Uhder k. bodê; Jelgawâ: H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; Baukâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê; Kuldigâ: Besthorn k. grahm.-bodê; Weutspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Ukstin k. grahm.-bodê; Jaunjelgawâ: A. Schwabe k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talsôs: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; Kandawâ: Jaegermann kga weesnizâ; Sabilê: Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem jeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skribweetem, kurus mihli lugdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Par sinu.

Teem lasitajeem, kas gribetu „Mahjas Weesi" us nahkamu pusgadu, t. i. no 1. julija lihds 31. dezembrim, apstellet, te sinoju, ka tahdas apstelleschanas labpraht peenemu. Maksahs par to pusgadu: kad pa pasti japeesuhta ar Peelikumu 1 rbl. 25 kap., bes Peelikuma 85 kap. — Kas tèpat Rigâ sawu lapu grib sanemt, teem maksahs ar Peelikumu 90 kap., bes Peelikuma 55 kap. Awischu apstelleschanas- un sanemschanas-weetas paleek tahs paschas, kas gada eesahkumâ bija usdotas.

Ernst Plates,
„Mahjas Weesa" ihpaschneeks un atbildoschais redaktors.

Wehrâ leekams waldoschâ senata ukass.

Zaur Wisaugstaki 1883. gada 11. janwarî apstiprinato walsts padomes atsinumu prinzipâ tika atsihts, ka neween Kreewu walsts walodai, bet ari Latweeschu un Igaunu walodahm ir weenadas teesibas ar Wahzu walodu Baltijas gubernâs un ka tadehl wisahm waldischanas un teesas eestahdehm minetâs gubernâs japeenem luhguma un ziti raksti, kas sastahditi waj Kreewu, waj Latweeschu un Igaunu walodâs. Daschas teesas eestahdes, scho likumu greisi tulkodamas, gan peenehma minetâs walodâs rakstitos papirus, bet apgruhtinaja eesneedsejus, no teem prasidamas sewischku maksu par Kreewu waj Latweeschu waj Igaunu walodâ sastahdita raksta tulkoschanu Wahzu walodâ. Zaur tahdu prasischanu tika pamasinati pahr walodu weenadahm teesibahm isdota likuma swars un labums. Schi prasischana dewa ari eemeslu daschahm suhdsibahm. Augstai waldibai, wisur eewehrodamai, ka winas likumâ nosazitais prahts wisur tiktu pildits, newareja palikt nesinama tahda nedibinutu prasischana. Tadehl wina, lai wisahm nesapraschanahm un nepareisahm tulkoschanahm padaritu weenreis preeksch wisahm reisehm galu, zaur waldoscha senata ukasu dewa isskaidroschanu un pamahzibu, ka neweenai teesas un waldischanas eestahdei Baltijas gubernâs nawa brihwi, par Kreewu, Latweeschu, waj Igaunu walodâs sarakstitu luhguma rakstu un zitu papiru tulkoschanu Wahzu walodâ nemt no scho rakstu un papiru eesneedsejeem sewischku maksu.

Schis eewehrojamais waldoschâ senata ukass skan schahdi:

„Waldoschâ Senata ukass. Us Keisariskas Majestetes pawehli Waldoschais Senats isklausija: no Wirs-Prokurora 1884. gada 8. majâ sem Nr. 1083 preekschâ liktus sarakstus par to, ka Baltijas gubernu teesas eestahdes nemot ihpaschu maksu par luhguma rakstu tulkoschanu, kas pasneegti zitâ, ne kâ Wahzu walodâ. Pawehleja: Pahrluhkojis scho leetu, Waldoschais Senats atron, ka pehz preekschâ likto no Wirs-Prokurora sarakstu saturu Senata isspreeschanai peekriht wispahri jautajums par to: waj Baltijas gubernu teesas eestahdehm ir brihwi, nemt kahdu maksu par luhguma rakstu un zitu papiru tulkoschanu, kas teek pasneegti zitâ ne kâ Wahzu walodâ? Scha jautajuma apluhkoschana, kopâ ar tagad pastahwoscheem likuma nosazijumeem rahda, kâ 1883. gada 11. janwarî Wisaugstaki tizis apstiprinats Walsts Padomes atsinums, pasludinats Waldibas likumu un pawehlu Krahjumâ no 1883. gada sem Nr. 26, kas Baltijas gubernu weetigu likumu Swoda pirmahs dalas peenahzigeem artikuleem par papildischanu un isskaidroschanu nolika: „Baltijas gubernu teesahm un zitahm eestahdehm, ari tahs neisnemot, kuras wed sawas darischanas Wahzu walodâ, peenahkahs peenemt luhguma un zitus rakstus, kas rakstiti Kreewu waj weenâ no weetigahm Latweeschu waj Igaunu walodahm. Ja ir wajadsiba, tad no luhguma un ziteem raksteem, kas sastahditi minetâs walodâs, isgatawo us eestahdes rihkoschanu pilnigu tulkojumu Wahzu walodâ preeksch tahkakas darischanas weschanas." Peeminetà Walsts Padomes atsinuma saturs, wahrdu pehz wahrda zaurnemot, rahda: ka pirmkahrt Baltijas gubernu teesas un waldischanas eestahdehm, nekahdas neisnemot, peenahkahs peenemt luhguma un zitus rakstus, weenalga, waj tee sarakstiti Kreewu, waj Wahzu, waj kahdâ no weetigahm (Igaunu un Latweeschu) walodahm, un otrkahrt, ka scho luhguma un zitu rakstu tulkoschana Wahzu walodâ nawa obligatoriska, bet teek isgatawota, ja preeksch tam ir wajadsiba un pee tam tik us teesas un waldischanas eestahdes paschas gahdaschanu, preeksch tahkakas darischanas weschanas. Usrahdità scha likuma saprasch ana pilnigi teek apstiprinata no ta noluhka, kura dehl Wisaugstaki 1883. gada 11. janwarî apstiprinatais Walsts Padomes atsinums par teesas un waldischanas eestahschu peenahkumu, Baltijas gubernâs peenemt luhguma rakstitus, tika isdots. Scha likuma isdoschanas noluhks bija, nolikt un atsiht, ka neween wispahri Kreewu walsts walodai, bet ari Baltijas gubernu pirmeedsihwotaju weetigahm walodahm ir weenadas teesibas ar Wahzu walodu; tadehl tas nesakristu nedz ar 1883. gada 11. janwara Wisaugstakahs pawehles ihsto saprasch anu, nedz ar winas garu, kad nemtu kahdu maksu par luhguma rakstu un zitu papiru tulkoschanu Wahzu walodâ, kas buhtu rakstiti tahdâ walodâ, kurai jabauda weenadas teesibas ar Wahzu walodu. Tapehz atsihdams, ka maksas nemschana par tulkojumeem, kas isgatawoti us teesas un waldischanas eestahdes rihkoschanu, jaw tadehl ween nawa peelaischama, ka wina nodibinatu Waldibas mehrkeem nepeekrihtoschu Wahzu walodas preekschrozibu neween preeksch schinî semê leetotahm weetigahm walodahm, bet ari preeksch wispahrigas walsts walodas, Waldoschais Senats lihdz ar to atron, ka kahdu Baltijas gubernu teesas un waldischanas eestahschu prasijumam, ka pee luhguma raksteem, kas zitâ ne kâ Wahzu walodâ rakstiti, japaleek tulkojumi schinî walodâ no wiseem preekschâ likteem papireem, nawa likumiga pamata. Tahda prasischana atnem 1883. gada 11. janwara likumam galwenako swaru, neween us mehrki skatotees, pehz ka tas dsenahs, bet ari praktiskâ leetoschanâ, tadehl ka rada wajadsibu, eepreeksch meklet tahdu personu palihdsibu, kas prot Wahzu walodu, lai ari ne preeksch pascha luhguma rakstu un zitu papiru sarakstischanas, tad tomehr preeksch scho pahrtulkoschanas. Tadehl nu no sinahm, kuras Waldoschais Senats sawahzis, nogeedams, ka kahdâs Kursemes un Widsemes gubernu teesas eestahdês tagad pastahwoschâ kahrtiba, nemt ihpaschu maksu par luhguma rakstu un zitu papiru pahrtulkoschanu Wahzu walodâ, kas sastahditi zitâ ne kâ Wahzu walodâ, pa leelakai daļai dibinajahs us eeradumeem un modinata no weeglas isdarischanas gribas waj wehleschanahs, pawairot kanzellarijas lihdsekkus. Waldoschais Senats noleek: isskaidrot, nahkamam laikam dehl eewehroschanas, ka Baltijas gubernu teesahm un zitahm eestahdehm nawa brihw nemt kaut kahdu maksu par luhguma rakstu un zitu papiru tulkoschanu Wahzu walodâ, kas rakstiti Kreewu, Igaunu waj Latweeschu walodâ; par to sinaschanas dehl Igaunijas, Widsemes un Kursemes gubernatoreem nosuhtit ukasus un zaur to ari pasinot Eekschleetu Ministrim, bet Teesasleetu Ministerijas Departamentam nodot kopiju no scha nolehmuma, un lai schis Senata isskaidrojums tiktu wispahri sinams, to eespeest noliktâ kahrtibâ Waldibas likumu Krahjumâ.

Dots is I. Departamenta 31. majâ 1885, Nr. 7005."

Schis senata ukass ir katrâ sinâ eewehrojams un swarigs.

Wispirms winsch nostahda walodas jautajumu Baltijas gubernâs us pareisa un zeeta pamata

---

Medineeku peedsihwojums, jeb diwas asis starp dsihwibu un nahwi.

I Peregonows.

Slawenakais pahr wiseem medneekeem Rihta-Usurijas apgabalâ tika turets kahds tureenes eedsihwotajs, dsimis Kreews „Peregonows". — Ta apgabala semneeki, kungi, tirgotaji un ziti, winu labi pasina; nebija nedelas, kad Peregonows netiktu redsets ar swehru-ahdahm un putneem us pilsehtu brauzot. Biju dsirdejis stahstam leelas leetas no Peregonowa par wina droschsirdibu kaujotees ar plehsigeem swehreem un kâ tas katru reis paleekot uswaretajs. Turklaht esot sinajis simtahm werstem zauri iseet leelos meschus, bes ka weenreis apmaldîtos; daschu reis wairak deenas no weetas bijis kâ pasudis — bet arweenu atnahzis mahjâs — kur tikai mas stundas uskawejees. Peregonows, kâ teiza, esot medibams labu grasi nopelnijis, bet ihpaschi eenaidu turejis us tihgereem, kuri papreekschu wina medibasfunus nokoduschi, tad pehz tam paschu kreetni saplehsuschi, ka tik ko dsihws no swehra nageem isglahbees. Dehl peemeschanahs pa nakti un putnu waj ahdu nolikschanas winsch eetaisijis sinamâs weetâs meschâ masas buhdas ar krahsnim, lai seemas garâs naktîs nenosaltu.

II. Satikschanahs.

Kahdam juhras kara-spehka ofizeeram bij usdots, deenesta darischanâs jaht us Wladikawkasa pilsehtu. — Pawadoni lihdz panehmis, — tà ofizeers stahsta, — dewos zelâ jahschus; jo tai pusê sliktu zelu dehl nebrauz. No rihta agri laidamees meschâ eekschâ; pehz wairak stundu jahschanas jutos peekusis, un kad nu par laimi zelâ masa butka gadijahs, tad bes tahkakas apdomaschanahs nokahpahm no sirgeem. Pee butkas durwim, kuras bija no eekschpuses aisseetas, es paklauweju; wareja dsirdet, ka eekschâ leels suns sahka stipri reet un skrahpetees pee durwim; es sabihjos. Tè dsirdeju zilweka balsi, kas pa kreewisku sauza: „Kas tur tahds dausahs? Nahz droschi eekschâ, ja ar labu nodomu nahz!" tad sunam pawehlejis klusu zeest, durwis atwehra. Wareju pa tumsu tik redset diwas swehrodamas suna azis un tad wehlaki kahdu sausneju zilweka stahwu. Labdeen teizis, es luhdsu, lai palautu tè drusziu atpuhstees. „Kapehz ne; bet man wajag sinat, kam lauschu, kur zelojeet," — butkeneeks aissmakuschâ balsî prasija. Es sawu wahrdu un zeloschanas mehrki stahstiju. „Luhgtu, ofizeera kungs, zik ruhmes ir, dalisimees; tè tahda masa lahwina tikai preeksch weena taisita, bet es drihz domaju eet laukâ," butkeneeks pasemigi teiza, „tè apkahrt, man leekahs, meklejamais eenaidneeks loschnà, tadehl naw ko kawetees." Es noliku sawu slinti pee seenas un atsehdos. „Oho, branga slinte!" sweschais eesauzahs un luhdsa atlauju, to apskatit. Rokâ sanehmis un to apgrosijis, winsch prasija, zik maksajot. „Simts rubku," es saziju, „nupat kà no magasines pirkta, tihri jauna." — „Laba nauda," sweschais, plezus raustidams, teiza, „zik swehru jaw esat noschahwuschi?" — „Neweena," es atbildeju, „warbuht us preekschu gan." — „Luhk," sweschais rahdija kaktâ, „tur stahw mana wezà draudsene, rubku peezpadsmit wehrta, bet ar to es ikgadus pa kahdi 800 lihdz 1000 rbl. swehru ahdas un putnus noschauju." — „Tad Tu esi kreetns medineeks," es saziju. „Kà Tewi sauz?" — „Peregonows," schis atbildeja. — „A, ah! Peregonows!" es issauzos, „esmu dsirdejis, ka Tu esot schaî apgabalâ tas kreetnakais medneeks." — „Warbuht, ka tà ir," Peregonows weenaldsigi atbildeja, „esmu warbuht kahdus peezpadsmit tihgerus ween noschahwis; par ziteem swehreem rehkinumu newaru dot, kas tad lai wisus eewehro, un ja Jums patihk schodeen pee tihgera medibas dalibu nemt, tad luhgtu, nahzeet lihdz — wareet jaw sawu jauno diwpadsmit schahweenu slinti ismehginat." Tihgeri peeminot, man noskrehja drebuli pa kauleem. Kad netrahpam, es domaju — ko tad! — bet gribedams rahdit, ka ne-esmu bailigs, peenehmu usaizinajumu, un drusku eekoduschi eegahjam meschâ. Peregonows, ar suni pee rokas, pa preekschu, es no pakalas; sirgus ar pawadoni atstahju pee butkas.

III. Tihgeris.

Pahra stundu gahjuschi pa meschu, par kalnineem un zaur muklainahm eelejahm, tè Peregonows apstahjahs. „Redseet, ofizeera kungs, jaunas pehdas — tihgeris tè ir aisgahjis;" un tad apgreesees gahja tahlak. Man palika bail; es skatijos arween us wisam pusem, waj swehrs jaw neskreen wirsû, bet Peregonows gahja arween tahlak, ne weenreis nepaskatidamees atpakal. Us kalnina uskahpuschi, winsch man atgreesees klusam teiza: „Luhk, tur lejâ tschetri breeschi sahlê barojahs; kuru Juhs nemseet?" — „To, kas kreisajâ pusê," es teizu. — „Labi," Peregonows tschuksteja, — „ar trihs — schauseet!" Schahweeni norihbeja, simtskahrtigi atskanedami meschâ. Labajâ pusê bijuschais breedis salima — tad nogahsahs pee semes, bet tas kas atradahs kreisajâ pusê — aisskrehja. Dewu wehl tschetrus schahweenus; wareja redset, ka weens breedis sahka palikt ziteem pakal; kliboja us preekschkahju. Peregonows atlaida suni, kas leeleem lehzeeneem laidahs breedim pakal; mehs tapat. Tè kruhmi atschkihrahs; is teem islehza tihgers, breesmigi ruhkdams; mas lehzeends tas suni panahza un, kamehr man azis no bailem tumschas palika, nepagahja minute, kad suns stipri eekauzahs — pehdejo reis — jo tihgeris to jaw tura sobôs nedsihwu. Es slinti pazehlis, bes ka mehrketu, isschahwu us swehra wairak lodes, kas no mums bija warbuht trihssimts solu. Laikam kahda lode swehru kehra, jo tas, suni atmetis, breesmigi ruhza un dewahs mums taisni wirsû. „Us koka kahpt!" Peregonows sauza. Es kà no meega pamodos; pee osola peeskrehjis, kehros pee sara, bet rokas, no bailem notirpuschas, newareja rumpi us augschu pawilkt. Azumirklî domaju, ka swehrs mani saplehsihs un simtkahrt noschehloju, ka biju nahzis meschâ. Zik ilgi tà karajos, to nesinu. Kad pamodos, tad redseju, ka tihgers netahl no man bija eesprausees starp diweem kokeem un kamehr tas no teem atswabinajahs, Peregonowam bij laika deesgan uskahpt kokâ; to paschu es ari dariju. Pa to starpu tihgers, no koku starpas israhwees, lehza pee man, bet es jaw biju neaissneedsamâ augstumâ. Swehrs no dusmahm grausa koku sobeem un skrahpeja nageem, sobus klabinadams. Tad it kà buhtu ko labaku apdomajees, atkahpahs, aisgahja netahl no mums un likahs sahlê gulet.

prinzipâ atsihdams, ka Latweeschu un Igaunu walodahm ir tahs paschas teesibas, kà Wahzu walodai, un preeksch walsts walodas eerahdidams godajamu stahwokli; bet minetâ likumâ tik gaischi un neschaubigi nebija nosazitas schejeenes eemihtneeku walodu teesibas, kà nupat issludinatâ senata ukasâ, un tapehz daschi mekleja eemesli nepareisai sapraschanai. Bet tagad newar wairs buht nekahdas schaubischanahs un pahrprasschanas. Jo senata ukass isskaidro gaischeem, wiseem saprotameem wahrdeem, 1) ka likums no 1883. gada 11. janwara tika isdots ar to nodomu, lai tiktu nolikts un atsihts, „ka neween wispahri Kreewu walsts walodai, bet ari Baltijas pirmeedsihwotaju weetigahm walodahm „jabauda weenadas teesibas ar Wahzu walodu" un 2) ka maksas nemschana par tulkojumeem „jaw tadehl ween nawa peelaischama, ka wina nodibinatu Waldibas mehrkeem nepeekrihtoschu Wahzu walodas preekschrozibu neween preeksch schinî semê leetotahm weetigahm walodahm, bet ari preeksch wispahrigas walsts walodas." Proti augstà waldiba issludina, ka tas nesakriht ar winas mehrkeem un prahtu, ka Baltijas gubernâs Wahzu walodai buhtu kahda preekschroka ne ween preeksch walsts, bet ari preeksch semes sentschu, Latweeschu un Igaunu walodahm, un ka wina tadehl noleek preeksch wisahm walodahm weenadas teesibas.

Otrkahrt senata ukasam buhs leels swars praktiskâ dsihwê. Azim redsot augstà waldiba pawehleja schejeenes teesahm un waldischanas eestahdehm, pretim nemt Kreewu, Latweeschu un Igaunu walodâs rakstitos luhguma rakstus un zitus papirus, gribedama katram dot eespehju, sawas wehleschanahs un wajadsibas zelt preekschâ peenahzigahm teesahm un waldischanas eestahdehm tanî walodâ, ko winsch prot, lai winam nebuhtu jamekle zitu, it sewischki „kaktu-apikatu" palihdsibas un padoma. Bet ja nu teesas un waldischanas eestahdehm buhtu brihwi prasit par Kreewu, Latweeschu un Igaunu walodâs eesneegteem raksteem sewischku maksu par winu pahrtulkoschanu Wahzu walodâ, tad, kà senata ukass iten pareisi saka, tahda maksas prasischana atnemtu 1883. gada 11. janwara likumam wisu swaru praktiskâ dsihwê. Jo lai isbehgtu tahdai sewischkai maksaschanai, ik katrs dsihtos eesneegt rakstus Wahzu walodâ, kuras pats nesaprot.

Eewehrojot senata isskaidroschanas swaru, Latweeschu tauta sanems ar pateizigu sirdi jauno schehlastibas sihmi, ko augsta waldiba winai rahdijusi, atsihdama un nosazidama, ka Latweeschu walodai ir weenadas teesibas ar Wahzu walodu. Un mehs zeram, ka Latweeschu tauta walkahs winas walodai peeschkirtahs jaunahs teesibas sewim par godu un wisai semei par labumu. (B.)

Politikas pahrskats.

Wahzija. No Emses sino, ka keisara Wilhelma weseliba pastahwigi labojotees; pehdejâs deenâs tas atkal warejis kahjahm iseet pastaigatees.

Wahzu kara-pulku generalschtabs mehdz katru wasaru isrihkot zelojumus un ispehtijumus daschôs apgabalôs, ihpaschi tahdôs, kur Wahzijai reis waretu karsch iszeltees ar kahdu kaiminu walsti. Schogad schahdi pehtijumu zelojumi notikschot Wakar-Pruhsijas prowinzês, kur robeschas saeet kopâ ar Kreewu Poliju.

Preeksch kahda laika, kà jaw sinots, Frankfurtes pilsehtâ, pee Maina-upes, tika nonahwets tureenes polizijas padomneeks Rumpfs. Par wainigu eeskatija kahdu kurpneeku selli Liske, kuru apzeetinaja. Liske peedereja pee anarkistu partijas, kuru Rumpfs arweenu bij stipri apkarojis. Kaut gan Liske pastahwigi leedsahs, ka slepkawibu ne-esot pastrahdajis, tomehr teesahm bija tik daudz gaischu peerahdijumu pret Liski, ka ta winu atsina par wainigu un noteesaja uz nahwi. Liske bij leedsees, ka slepkawibas deenâ nemaz nebijis Frankfurtes pilsehtâ, bet tè eeradahs kahda seeweete, kas apswehreja, ka esot Liski slepkawibas wakarâ, ihsi preeksch slepkawibas pastrahdaschanas redsejuse. Kad Liskim pasludinaja nahwes sodu, tad winsch sahka no dusmahm ar duhri sist uz benka un usbrehza teesnescheem: „Kà Juhs usdroschinajatees man nospreest nahwes sodu bez peeteekoscheem peerahdijumeem?" Bez tam tas wehl issazija teesnescheem wisadus draudus. Kad winu isweda is teesas istabas, tad tas gawiledams brehza: „Bet Rumpfs ir tomehr pagalam! Meteet dinamita bumbas! Lai dsihwo dinamits!" Ta seeweete, kuŗa bij apswehrejuse, ka Liski minetâ deenâ redsejuse Frankfurtê, dabujuse draudu wehstules, kuŗas saka, ka winu par to nogalinaschot.

Anglija. Kehnineene Wiktorija dahwajuse generalam Lumsdenam Bat-ordena leelo krustu. Kà rahdahs, kehnineene buhs Lumsdenu apbalwojuse uz jaunahs ministerijas preekschlikumu. Bijuschà Gladstona ministerija bij par Lumsdenu loti saniknojusees, jo winsch tatschu tas bija, kas sazehla leelahs jukas Afganistanes robeschu strihdus leetâ, un tamdehl to pehdigi atsauza atpakal uz mahjahm. Winsch ari bija tas, kas Afganus uz dumpi usrihdija pret Kreewiju, tà ka pee Kuschkas upes notika kautinsch starp Afganeem un Kreeweem. Ka Lumsdens tagad dabujis ordeni, ar to jaunà ministerija grib peerahdit, ka wina pilnigi peekriht Lumsdena soleem Afganistanes strihdus leetâ; bet tà ka Kreewija ar Angliju jaw Gladstona ministerijas laikâ bij sawstarpigi swarigakajôs jautajumôs weenojuschahs, tad tagadejais Lumsdena pagodinajums naw ne no kahda leela swara.

Italija. Depretis sastahdijis jaunu ministeriju, pee kam paturejis wisus bijuschos ministerus, bez ween ahrleetu ministra Mantschini un teesas-leetu ministra Pesini. Par jauno teesas-leetu- jeb justizministri cezelts Tajani un ahrleetu ministerijas wadibu pagaidam usnehmees pats Depretis.

Spanija. Koleras sehrga Spanijâ arweenu wairak isplatahs. Nesen Belgeeschu waldiba uz sehrgas weetahm nosuhtija dakteri van Endergen, lai tas tuwaki eepasihtos ar sehrgas dabu. Dakteris van Endergens ispehtijis ari to no daktera Ferana atrasto koleras poteschanu un to atradis par loti derigu un dewis padomu, lai to pehz eespehjas turpinatu. Tagad jaw wairaki dakteri nodarbojahs ar koleras poteschanu. Waldiba grib koleras poteschanu eewest ari pee salbateem.

Schweizija. Zirikes pilsehtâ tagad studè kahdas 45 studenteenes. No schahm ir kahdas 15 dsimtas Schweizeetes un 30 ahrsemneezes, to starpâ 10 Kreeweetes. Studenteenes wiswairak nodarbojahs ar ahrstibas sinibahm.

Egipte. Generals Wolselejs preeksch kahda laika laidis mahdijam wehstuli, kurâ tas pehdejo usaizinajis, lai tas ismainot sawangotos Eiropeeschus un zitus kristigos pret mahdija peekritejeem, ko Angli sawangojuschi. Mahdijs atraidijis tahdu preekschlikumu, apgalwodams, ka wisi sawangotee kristigee esot peenehmuschi Muhameda tizibu un negribot wairs greestees atpakal. Scham par apleezibu mahdijs sawam atbildes rakstam peelizis klaht 96 sawangoto kristigo parakstu.

Anglu waldiba, kà rahdahs, tagad atkal grib karu pret mahdiju turpinat; to peerahda tas, ka wina atkal sahk eenemt Dongolas apgabalu, ko Anglu karapulki sahka atstaht.

Generals Wolselejs tagad zeko uz Angliju, lai tur ar jauno ministeriju sarunatos par kara turpinajumu Egiptê.

Serbijas kehninsch Milans nodomajot saweenot Serbu basnizu ar katoku basnizu zaur tà saukto uniju. Zaur scho uniju jeb saweenibu Serbu garidsneeki nahktu sem pahwesta, pee kam tomehr winu basnizas mahziba netiktu pahrgrosita.

Afganistanes seemelôs iszehlees dumpis pret emiru Abdurakmanu. Anglu Indijas awises grib eestahstit, ka dumpis teekot pabalstits no Kreewijas puses.

Eekschsemes sinas.

Widsemes jaunais gubernators, generalmajors Sinowjew kgs, 16. junijâ no Maskawas aisbrauzis uz Peterburgu.

Par Widsemes prokurora paligu 10. junijâ apstiprinats kollegijusekretars Bibikows.

Labibas lauki lihdz schim stahweja zaur zaurim labi, ja tik pehdejo deenu pahrleekais karstums un sausums teem nebuhs skahdejis. Widsemê, ihpaschi Walkas, Walmeeras un Zehsu aprinkôs, kà „Ztga s. St. u. L." dsirdejuse, lauki stahwot deesgan labi, tikai ap Burtneeku esaru un Ehweles draudzê krusa maitajuse rudsus. Rudsi wispahrigi esot lepni auguschi. — Seens daudz weetâs jaw eewahkts.

Apinu audseschana, kas agrak Baltijâ un ari Eeksch-Kreewijâ jo leelâ mehrâ tika kopta, pehdejôs gadôs gahjuse stipri atpakal, tà ka tagad ik gadus lihdz 60,000 un wairak pudu eewedot Kreewijâ. Kad par pudu 25 lihdz 100 rubl. maksa, tad war domatees, kahdas summas par scho prezi ween aiseet uz ahrsemehm. Un schis ir atkal tahds isdewums, kuru mehs, kà daschu zitu, waretu it labi paturet mahjâs. Pee alus bruhwetajeem pastahw aisspreedums, ka preeksch smalkakahm alus sortehm Kreewijâ audseti apini esot nederigi. Bet tas, kà is dascheem jaunlaiku mehginajumeem peerahdits, naw wis teesa. Harkowas gubernâ daschi muischturi eesahkuschi pee sewis audset apinus is ahrsemju stahdeem un isdodotees loti labi un — kas swarigakais — atmetot itin brangu pelnu. Tà kahds Poganko kgs, kuram 3 desetinu leels apinu dahrs, dabujis pagahjuschâ gadâ 80 pudu apinu, kurus pahrdewis par 20 rbl. pudâ, t. i. pawisam par 1600 rubl. Kahds zits kungs eetaisijis 7 desetinu leelu apinu dahrsu un pelnot, kà protams, ari loti kreetnu grasi. Schee apini nebuht neesot fliktaki par ahrsemês auguscheem.

Gar juhrmalu, ihpaschi Majorôs, tagad beeschi noteekot sahdsibas; sagki mehdzot wismihlaki gulamàs istabas iskrahmet.

No Raunas draudzes raksta „L. A.": Grahmatu sehjeja Meira kga nama paschobelê pehrn wasar besdeligu pahris mahjoja. Pehrn ruden, kad gahjuputni rihkojahs aiseet, Meira kgs uz sihmiti, ko ekkâ samehrzeja, lai buhtu sargata no leetus, usrakstija: „Kur putniņ, mihlà besdelig' pa seemu gan Tu pamitihs? Kahdâ semê u weetâ?" — Schinî pawasarâ, kad putnini atk pee mums atgreesahs, besdeliga sawu pasihstam ligsdu pee grahmatu sehjeja usmekleja. Wina n pee spahrna ekkâ mehrzetu sihmiti, wirs kuŗ bija rakstits: „Pahrmitu seemu Florenzes pi sehtâ, Kastelarija nama paschobelê, un atnesu u tureenes Widsemneekeem sweizinaschanu."

Iz Wez-Peebalgas raksta „Balsei": Nesen gan drihz pehz 4 mehneschu garas ismekleschana draudzes teesa ir isdewuse mums sawu spreedum pagahjuschà gada pagasta waldes wehleschana leetâ. Schahs suhdsibas zehlons bija, ka wair Wez-Peebalgas pagasta lozekli schehlojahs, ka p gasta waldes wehleschana isdarita pretlikumig sawas suhdsibas dibinadami: 1) ka wehleschana kahrtiba pagasta lozekleem nebijuse pilnigi is nota; 2) ka kalpu kahrtas delegati jeb desmi neeki iswehleti pretlikumigi; 3) ka wezakais pa sawâ mahjâ jaw kahdas deenas agraki sanehmi balsis; 4) ka skrihweris ari nehmis weens pa balsis pagasta mahjâ jaw daschas deenas agra 5) ka wezakajs wehleschanas deenâ nehmis bals preti ari no tahdeem, kuŗi paschi pagasta mah pee wehleschanas naw bijuschi, bet scho bals bijuschas usrakstitas uz kaut kahdahm papira s pinahm un daschas tahdas rakstitas sihmisch balsis peenesis weens pats 10 un wehl wair bez kaut kahdas pilnwaras, bez kahdas apleez bas, ka tas teescham no ta zilweka un tam dola balsis ir, tà kà tur rakstits, un wehl dasch sihkakas suhdsibas.

Jaunjelgawas aprinkî, 12. junijâ, kà „Mi Ztgai" raksta, nodedzis Daudzewas Lipsaw krogs. Skahdes lihdz 2300 rbl. Uguns zehl nis nesinams.

Jelgawas pilsehtas walde, kà „Rig. „Ztga dsirdejuse, saaizinajuse schinîs deenâs weeti Ebreeschu draudzi uz sapulzi, dot spreedumu Terbatas mahzibas apgabala kuratora peepro jumu, waj Ebreeschu draudze no sawas pus nepcepalihdsetu ar naudu, ka lai lihdzschini Ebreeschu krona skolu waretu pahrwehrst pilsehta elementarskolâ ar Kreewu mahzibas walod Kaut gan schi draudzes sapulze trihs reises sin gogâ tikuse issludinata, tad tomehr tikai di ween personas bijuschas atnahkuschas un tade newareja neka nospreest.

Jelgawâ, 16. junijâ mahzitajs Grafs Annas basnizâ eeswehtija 8 kurlmehnus jaun kus un jaunekles, kas sawu mahzibu bija ba dijuschi Jelgawas kurlmehmo skolâ.

Iz Jelgawas „B. W." raksta: Jauno Jah laiks Jelgawneekeem ihsti swarigs laiks, jo t tur no tuweenes un tahleenes sanahk dau lauschu, apmeklet eewehrojamo sirgu tirgu u isdarit daschus zitus weikalus. Ari schahdi tah mahkslineeki Jahnu laikâ eerodahs Jelgawâ u uz tirgus platscha ustaisitâs budkâs israhda saw burwju un zitas mahkslas. Schogad ihpaš daudz linu audeklu pahrdeweji is Widsemes b sanahkuschi Jelgawâ un ari ihsti daudz pahrden no saweem audekleem, jo Jelgawneezes usslav Widsemes audeklus par labeem, stipreem u lehteem. Sirgu tirgus bija ihsti leels, jo Kurskas un Tambowas gubernahm ween kah 500 brauzamee sirgi bija sawesti, no kuŗe kahdi 200 ihsti lehti tika pahrdoti Pruhsch Schihdeem. Ari kahdi 300 masu tabunu sirg bija sawests, kuŗi ihpaschi muhsu lauzineeku w ribu greesa uz sewi. No teem Belgeeschu u

IV. Makschkereschana.

„Ofizeera kungs!" Peregonows sauza no otra koka, „waj slinte pee Jums?" — „Naw wis," es teizu, „palika semê, bet netahl no zelma."— „Mana slinte ari palika semê; wajag luhkot, kà pee slintes teekam; swehrs jaw projam ne-ees, un tè mehs waram droschi badâ nomirt, jo neweens zilweks tè nestaigà." — Peregonows sauza: „Luhkosim kà nebuht slintes samakschkeret." Tagad no krekla pataisijahm auklu, kuras galâ peestiprinajam masu kahsiti. Sahkam puhletees; bet tihgeris noskatijees, ko mehs gribam darit, ar weenu lehzeenu klaht un norahwa Peregonowa makschkeri. — „Pagaideet, ofizeera kungs!" Peregonows sauza, „es swehru kaitinaschu un Juhs pa to starpu raugat slinti aiskert." To sazijis, winsch sahka swehram ar lodehm sweest, un katru reis, kad swehrs no dusmahm gar koku uz augschu lehza, lode trahpija peerê waj sobôs; es pa to starpu trihzedamahm rokahm aiskehru aiz slintes siksnas un sweedreem pilot, to wilku uz augschu; wehl weens sprihdis — tad abahm rokahm sakehru to weenigo enkuri, uz ko dibinajahs wisa muhsu dsihwoschana.

V. Atpestiti.

Sawu tagad tik dahrgo wintowku raudadams pee kruhtim speedu un nobutschojis, to no jauna ar diwpadsmit lodehm peelahdejis, mehrkeju. — Schahweens sprahga walâ, tahlu meschôs atskanedams; tihgeris atlehza no koka; labajôs sahnôs tam tezeja melni bruhna wirkne asinu. Dewu wehl tschetrus schahweenus swehram wirsû; tagad labaki trahpiju, jo schis nolaidahs uz preekschkahjahm zelôs, breesmigi ruhkdams un putas pa muti ahrâ laisdams, tad nogahsahs uz sahli; asinis skrehja no daudz zaurumeem. Tihgers wehl reis issteepahs, eeruhzahs, apwehlahs uz sahneem. Es wehl wairak reisas isschahwu, droschibas pehz, bet swehrs jaw bija nost; es pahrkrustijos, pateizos Deewam par schehligu glabschanu — un nokahpu no koka.

No Kreewu walodas tulkojis:

Leelbahrsdis.

Kà wezee Baltijas eedsihwotaji sawus mironus glabaja.

Kahds Dahnijas wehsturneeks, kas ap 800. gadu pehz Kristus peedsimschanas wezo Igaunu semi, tagadejo Baltiju, pahrstaigajis, nostahsta par daschadahm toreisejo eedsihwotaju, Igaunu, eeraschahm. Weenu tè peeminam, proti to, kà Igauni, kas toreis Baltiju apdsihwoja, sawus aisgahjejus glabaja. — Ja kahds no Igauneem nomira, tad lihkis palika pee peederigeem kahdu mehnesi, pirms winu sadedsinaja. — Augstmani, kam bija daudz naudas un mantas, tika wehl ilgaki — pusgadu usglabati. Kamehr lihkis guleja lihdz sadedsinaschanas deenai mahjâ, nemitejahs dserschana un daschadas spehles. Kad nu schee preeki bija pawaditi un lihki wajadseja likt uz malkas sahrtu, — tika wina, no pakalpalizeju tehrina atlikuschà manta isdalita. Leelako mantas daku nolika juhdzi attahku no nelaika mahju weetas; zitas masakas dakas zitu pa zitai tuwaku. Wisu masakà daka bija no tahs weetas, kur lihkis guleja, tikai masu gabalinu. Nu kaudis uz saweem labakajeem un tschaklakajeem sirgeem sapulzejahs un gahja jahtees. Kas ahtraki pee labakahs un leelakahs mantas kaudzes nosteidsahs, tas winu mantoja un dewahs preezigi ar to uz mahjahm. Skrehjejus sirgus Igauni tamdehl pahrleekam zeenija. Kad manta bija isdalita, tad lihki sadedsinaja. — Tas, kahdâ wihsê Baltijas sentscheem bija eespehjams lihkus turet tik ilgi wirs semes, teek isskaidrots, ka wini jaw toreis ledus pagrabus pasina, kur nomireju eelika. (L. A.)

Pirmà pastmarka.

Wehstules issuhtot, pasta pirmà wehrtssihme, no kam wehlak attihstijuschahs muhsu pastmarkas, peenahkahs 1653. gadam, kur slawenais Kolbers kà pirmais isdomaja scho praktisko ideju. Toreis kad wehstules issuhtija pa Parisi, wajadseja isnemt sewischku biljeti, ko uslipinat uz wehstules un to isnesatajs atkal nonehma, tiklihdz wehstule bij nodota. Waj no schahm biljetitehm kahda wehl usglabajusehs, tas ihsti naw sinams. Kahds Parisneeks gan leelahs, ka winam tahda esot, bet tas reto leetu tà glabà, ka neweenam to nerahdot, lai netiktu nonemta kopija.

Kà lopinus war issargat no dundureem.

Katram sinams, zik nepatihkami weesi ir dunduri nabaga lopineem karstâ laikâ. Kahds mescha-kungs, kas wisadus lihdzeklus pret dunduru kodumeem pee lopineem isleetajis, mums schinîs deenâs eestahstija schahdu lihdzekli, ko winsch pats par loti derigu atradis, lai to zeen, lauksaimneekeem-loptureem tahlaki daritu sinamu. Lihdzeklis ir schahds: Winsch nehmis wahgu-smehri is Gelinka fabrikas un to ar kahdu birsti ussmehrejis lopineem tahdâs weetâs, kur dunduri wairak mehdz kost. Dunduri zaur to nekad n uskrituschi lopineem. Smehri warot pehzak weegli atkal nomasgat.

Kà kurmji aisdsenami.

Schee melnee rahpuli daschâ sinâ teek atsi par semkopju labdareem, tadehl ka tee noehd augeem skahdigos tahrpus un tahdus kukainu kas par semi rahpojahs; bet tomehr tee sa sinâ ari deesgan padara skahdes, tadehl ka m neem tahda daba, plawâs, dahrzôs un pat l bibâ semi daudz weetâs isalot un usdsiht isch pâs, pee kam sinams ari daudz sahles un a top maitati. Par lihdzekli, ar ko winus is dab seem un plawahm war aisdsiht, teek eeteik kurmju alâs jaeelaista petroleums un jaeebaž petroleumâ waj darwâ slapinatas drehbju lehv res. Petroleuma un darwas smaku kurmji n war isturet un tadehl schmauz projam.

Deriga smehre preeksch mahju ahrseenahm.

Derigu smehri preeksch mahju ahrseenahm m rot isgatawot schahdâ wihsê: 6 dakas nelaist kalku jasajauz ar 1 dalu ogku puteklu un sch maisijumam japeelej tikdaudz peena, zik preek schkidrinaschanas wajadsigs. Schahda smehre i skatahs gaischpeleka; bet to pehz patikschanas m ari krahsot, peejauzot wajadsigàs krahsas. Sc lehtà smehre esot loti laba preeksch tahdu seem ihpaschi koku seenu un sehtu apsmehreschanai kurahm leetus peekluhst.

Frantschu kuptschi kahdu 100 nopirka pa ihsti lehtahm zenahm. Schejeenes sirgu kuptschi wiswairak nodarbojahs ar mainischanu. Schihdi un Tschigani zits par zitu zentahs israhditees isweizigaki un sawus sliktos sirgus ismainit pret lauzineeku labakeem sirgeem. Magaritschu dserschana un tadehl ari sirgu pirkschanas, pahrdoschanas un mainischanas schogad laikam buhs notikuschas masakâ mehrâ, neka pehrn, jo schogad tik karstâ laikâ, pehz tirgus restoranta isteikuma, pa deenu tikai kahdas 1200 buteles alus nodserts, kamehr zitôs gadôs kahdas 5000 buteles magaritschahm pa deenu tikuschas tukschotas. No daudz pusehm tika dsirdets, ka Jelgawas slawenais sirgu tirgus gadu no gada topot wahjaks. Ari Jelgawas tirgotaji suhdsahs par slikteem weikaleem, jo paradâ isdotas prezes tikai weena dala tikuse aismaksata, un pirkts tizis daudz masak neka zitôs gadôs. Semneeki suhdsahs par semahm labibas zenahm un naudas truhkumu. Tikai Salamonska zirkam bijuschi labi eenehmumi. — Ari Latweeschu teatris Jelgawâ pa Jahnu laiku tika spehlets. Rigas Latweeschu beedribas teatra wadons A. Allunan kgs ar sawu personalu dewa schè diwi israhdes, kuras isdewahs labi.

Par Bauskas aprinka skolotaju sapulzi, ko 4. junijâ sch. g. notureja Bauskâ „L. aw." pasneedz gavaku sinojumu, is kura redsams, ka bija sanahkuschi 19 skolotaji un 3 mahzitaji un ka sapulzes wadischanu Bauskas prahwesta kungs bija ustizejis skolas padomneekam, Bauskas Wahzu draudses mahzitajam Buscha kungam. Pehz garigas dseesmas nodseedaschanas un 92. Dahw. ds. islasischanas, wadonis ihsâ runâ teiza, ka laukskolas jaw paschôs pirmôs laikôs stahwejuschas ar kristigu basnizu tuwâ sakarâ. Un ka tas skolahm bijis par swehtibu, ir redsams is tam, ka no tahm pirmajahm 40 skolahm, kuras tik wareja par lasischanas skolahm nosaukt, tagad jaw lihdz 400 zehluschahs, kurâs kreetni spehki ar manamu swehtibu strahdajot. Kad zeen. runatajs Deewa paligu un swehtibu bija isluhdsees, ir turpmak tahdâ pat sakarâ ar basnizu skolâs strahdat, sapulzes darbi beidsahs. Tapa pahrrunatas isgahjuschâ gada sapulzè preekschâ liktas leetas. Toreis bija issazita wehleschanahs, waj newaretu aprinka skolotaji, kas loti attahlu dsihwo, masakas sapulzes noturet, kur tee ilgaki, kà weenu deenu waretu buht kopâ un draudsigâ sadsihwè mahzitos pasihtees un zaur to sawâ gruhtâ amatâ stiprinatees. Schè klaht skolas padomneeka kungs wehstija, ka schahdas masakas skolotaju sapulzes no skolu wirswaldes atkauts dibinat uz schahda pamata: 1) Pehz wajadsibas masakas skolotaju sapulzes waretu dibinat no 20—25 apkahrt dsihwojoscheem skolotajeem. Bet zaur to lihdz schim pastahwoschâs aprinka skolotaju sapulzes netop atzeltas. 2) Ikweenai tahdai sapulzei wajadsigs skolu wirswaldes apstiprinaschanas. 3) Skolu wirswalde tad isluhgsees, lai kahds no tajâ widuzî dsihwojoscheem mahzitajeem apnemtos tahdu sapultschu wadischanu. 4) Pee schahdahm sapulzehm peedalidamees, skolotaji iswehlè is sawa widus uz trim gadeem weenu rakstu wedeju, kas ari ispilda wadona weetu, ja tas nebuhtu klaht, bet ari apnemahs ta pascha atbildibu sapulzes sinâ. Schis rakstu wedejs kà sawu wehletaju weetneeks pee wisahm gubernu (wispahrigajahm) skolotaju preekschsapulzehm war nemt dalibu. 5) Tahdâs sapulzês wisi ta apgabala skolu usraugi un pahrluhki war peedalitees un lihdzbalsot. 6) Katrreisejo sapulzeschanahs weetu noteiz paschi dalibneeki. Buhtu eewehlejams, ka pehz noliktas kahrtas leelaka, preeksch tam deriga skola tiktu isredseta. 7) Sapulzeschanos waretu tà eegrozit, ka skolotaji kahdu wakaru draudsigâ sadsihwè waretu pawadit kopâ. 8) Preeksch sapulzejuschò pameeloschanas dalibneeki ikweenam lihdzdalibneekam nospreesch maksat sinamu dalu. 9) Weenâ tahdâ sapulzè preekschâ zelti jautajumi waj usdewumi top preeksch otras jeb nahkoschas sapulzes isstrahdati un tanî tad pahrrunati un apspreesti. Eeteizama leeta buhtu, ka schinîs sapulzês ari mehginaschanas (prowes) mahzibas taptu noturetas. Tahdâs sapulzês tikai nedrihkst apspreest jautajumus waj preekschmetus, kas nestahw skolotaju darba iaukâ. War ari pahrspreedumus par eewehlamahm grahmatahm pasneegt un kopdseedaschann isglihtot. 10) Ikweena schahda sapulze no sapulzes wadona ar Deewa luhgschanu eesahkama un pabeidsama un pehz pastahwoschas deenas kahrtibas wiss isdarams. 11) Sapulzes wadonim ir teesiba, ari weesus eewest sapulzê. 12) Pahr schahdahm sapulzehm awises ahtraki finas nedrihkst likt nodrukat, pirms protokols noslehgts un kà tahds no sapulzes wadona atsihts. Kas tam daritu pretim, no turpmakas peedalischanahs pee kases war tapt isslehgts. 13) Tahdas sapulzes war notikt diwi reis gadâ. — Mises skolotajs, Kirsteina kgs, lika sapulzei preekschâ, waj nederetu seemas skolâs tagadejâs lasischanas grahmatas Heerwagena „Skolas maises" weetâ, kurâ waloda ne-esot teizama un lasischanas gabali preeksch pirmâs seemas skolas skoleneem par gareem, zitu „Behrsina" lasischanas grahmatu eewest, kas Widsemes skolâs loti isplatita. Sapulzes wadonis apsolijahs ar scho preekschâ zelto grahmatu, kura Kursemes laukskolu grahmatu norahditajâ naw peesihmeta, tuwak eepasihtees, un tad pahr to ko teikt. Pehz tam skolas padomneeka kungs lika sapulzejuschamees preekschâ, waj negribetu pee nahkoscheem, 1886. gada julija mehnesî Leepajâ noturameem dseedaschanas swehtkeem peedalitees. Leelakâ daka peeteizahs. Kad nekahdu isstrahdajumu nebij no skolotaju puses, tad sapulzes wadonis lasija leelâ musikas meistara J. S. Bacha dsihwes aprakstu preekschâ. Buscha kgs wehl islasija Kursemes skolas likumôs apsolito un no skolu wirswaldes isstrahdato draudses skolas programmu." Pahris skolotaju apsolijahs nahkoschâ aprinka sapulzê par „tizibas mahzibu seemas skolâ" isstrahdajumus zelt preekschâ, ir mehginaschanas mahzibu turet, ja tik skoleni buhtu pee rokas.

Dobelè wezôs Jahnôs (24. jun.) bija misiones swehtki. Schee swehtki tika isrihkoti Latweeschu draudses mahzitaja jaukajâ preeschu meschinâ, kahdas 2 werstes no Dobeles meesta, tanî paschâ weetâ, kur 1870. gadâ bija „pirmee Kursemes dseedaschanas swehtki."

Uz Valgales draudzi par mahzitaju esot aizinats teologijas kandidats Alb. W. Grühns, Kandawas namneeka dehls.

Sasmaku meestâ no 20. junija eerihkota pasta stanzija, kur peenems un isdos wisadu korrespondenziju.

Leepajas pilsehtas dome, Grodnas nodeguscheem par labu nospreeduse 500 rbl.

Leepajâ, 21. junijâ. Treschdeen 19. junijâ pee Bobekinas stazijas pretschu brauzeenâ Nr. 160 diwi lokomotiwes noskrehja no sleedehm; zaur ko tas notizis, wehl naw issinats.

No Engurehm. Preeksch leeldeenahm, pa eesswehtijamo behrnu nedelahm, tur nomiruse kahda meitene, kas ari gahjuse eesswehtischanas mahzibâ, ahtrâ un peepeschâ nahwè. Pehz pabeigtahm skolas stundahm ar zitahm meitenehm uz kahdahm swejneeka mahjahm ejot, kur tahm bijis nakts miteklis, jo ehrgelneeka mahjâs wiseem naw bijis telpas, tai uz zeta palizees slikti ap sirdi. Nespehdama wairs eet tahlaku, ta apsehdusehs uz bulwerki, gribedama atpuhstees. Te wina peepeschi eekleedsahs, kriht semè un ir pagalam. Zitahm meitenehm, to redsot, paleek bail, tahs aisskrej uz tuwejahm mahjahm pehz paliga. Pa tam Engures juhras skolneeki pastaigadamees to redz un pee-eet klaht; drihz ari saskrej laudis no mahjahm. Gan to zel un kustina, bet wiss welti. Meiteni eeleek leelâ drahnâ, kas tai bijuse par apsegu, un aisnes uz mahzitaja muischu, kas turpat tuwumâ. Engures pagasta walde tulit pasino Talsu pilstcesai, kas notizis, un ta atwehl meiteni bez daktera ismekleschanas paglabat. Pehz kahda laika sahk daudzinat, ka meitene nomiruse no bailehm; juhras skolneeki to isbaidijuschi. Mahte sahk meklet un schehlotees pee pilsteesas. Ta pawehl, aprinka ahrstam un asesoram klaht esot, israkt lihki, kas jaw pahri mehneschus gulejis kapâ. Dakteris, usschkehrschot un ismeklejot, atradis, ka meitene naw wis no bailehm miruse, bet ar smadzenu treeku.

(L. A.)

No Popes. Kimikis Korwins Sakowitschs 15. majâ Leepajas saimneezibas sapulzê runadams isstahstijis, zik loti wajadzigs tà nosauktais kekaru zukurs preeksch wihna sagatawoschanas. Kreewija audzinajot gan daudz wihna Kaukasijâ, bet tamdehl ka daudz reis ne-esot isdewigs gaiss, esot leelakâ daka Kreewu wihna par daudz skabbs un nesmekigs. Tamdehl to Nischni-Nowgorodas leelajâ tirgû warot dabut pirkt weselu wedro (= 10 stopus) par weenu rubli. Lai tahdu wihnu waretu sagatawot par saldaku un smekigaku, wajaga pee tam leetat kekaru zukuru, ko no kartufeku stehrkelehm taisa. Lai nu Kreewu wihnu labaku sagatawoschanu waretu weizinat, Sakowitschs luhdzis finanzministeri, lai winam atlautu uz trim gadeem tahdu fabriki eetaisit, kur kekaru zukuru taisa, bez ka buhtu par to zukuru kronim akzise maksajama. Povè, pee Wentspils, Lihtscha un Grundmana fabriki, kur lihdz schim taisija no kartufeleem sihrupu un stehrkeles, ir no 1. majâ eesahkuschi no kartufeleem ari kekaru zukuru sagatawot. Schinî fabriki isstrahdâ 450 puhru kartufeku katru deenu, no kam dabon 150 pudu zukura. Preeksch schi darba peeteekot 16 strahdneeki. Puds zukura maksâ 2 rubl. 25 kap. un ir jo derigs preeksch skabbu wihnu pahrlaboschanas un preeksch putotaju wihnu sagatawoschanas. Schis kekaru zukurs naw wis tik saldz, kà no zukura beetehm sagatawotais, bet tamdehl ka diwi reis tik lehts, tad to war bruhket ari pee ehdeeneem un dsehreeneem. (L. A.)

Par Igauniju raksta Reweles awisehm, ka pastahwigais sauzums semkopim sazelot leelas raises, kas zaur to topot jo bailigas, ka nu ari usnahkuschas zitas breesmas. Forbu un Iksnormas muischâs parahdijuschs leesas sehrga, ar ko jaw krituschi: Forbôs 1 sirgs un 1 wehrsis; Iksnormâ 1 gows un 2 wehrschi. Zik breesmigi ahtri usnahk schi slimiba un zik schigli ta peelihp, tas redzams no schahda atgadijuma: Forbôs ar leesas sehrgu bij krituse sirgs, kadehl to tuhlin lika nowest un aprakt attahlâ weetâ, lai sehrgas isplatischanahs kluhtu nowehrsta; bet wedamais wehrsis jaw zelâ krita ar scho sehrgu. Ari Rewelè kahds suhrmana sirgs jaw saslimis ar leesas sehrgu.

Rewele. „Walgus" no tizamas puses teizahs dsirdejis, ka Igaunu semes jaunais gubernators kuass Schachowskojs wisahm isnihzinatahm Igaunu Aleksandera skolas komitejahm zaur „hackenrichtereem" lizis sinot, ka war atkal dibinatees un lasit naudu Aleksandera skolai par labu.

Rewelè, 16. junijâ sw. Olaja basnizâ kristija weselu familiju Schihdu pehz luteriskâs basnizas eeraschahm.

Kahds „Olewika" korrespondents suhdzahs par to, ka Igauni uz laukeem pee lihku paglabaschanas mehdzot isturetees nepeeklahjigi pret saweem mironeem. Uz kapsehtu brauzot, diwi waj trihs wihri sasehschotees uz sahrka un tahda lihku weschana daudzreis esot trokschnaina. Korrespondents dod padomu, lai katrs pagasts eegahda derigus lihku wahgus, kurus waretu isihret preeksch lihku weschanas uz kapsehtu.

Rapinâ, 5. junijâ biskaps Donats Igaunu brandzei runajis sprediki, kuru weetigais preesteris pahrtulkojis. Pehz tam behrni tikuschi pahrklauschinati.

Pernawa. „Olewiks" raksta, ka tureenes Igaunu semkopibas beedriba no basara, kursch tur 9. un 10. junijâ noturets preeksch beedribas sahles pahrbuhwes, eenehmuse kahdus 800 rubkus. (Igauni leekahs buht leeli basaru zeenitaji, jo wini beeschi notura schahdus isrihkojumus preeksch wispahrigeem labdarigeem mehrkeem.

Somija. Kà Kreewu „Maskawas awises" sino, tad esot nospreests, ka no Somijas puses aisdodami 200,000 marki komitejai preeksch Kreewu skolahm. Schi naudas summa tikschot isleetota preeksch ehkas buhweschanas Kreewu realskolai Wiborgâ.

Mohnsalâ (blakam Sahmu-salai), kà „Saarlane" raksta, laudis no Wahzsemes slepeni eewedot spirtu un zaur tahdu kontrabandi leelisku padodotees schuhposchanai.

Peterburgâ, 21. junijâ. Jaunakâ likumu krahjumâ atronahs to pretschu liste, kurahm pehdejâ laikâ muitas tarifs pahrgrozits. — „Now. Wr." sino, ka finanzministers eesneedzis ministeru komitejai projektu, pehz kura lihdz 1. nowembram sch. g. par iswedamu zukuru atmaksaschot akzisi lihdz ar weenu rubli klahtmaksas uz katru pudu.

Peterburga. Daschi leeltirgotaji walstsbankai un finanzministerim eesneeguschi luhgumu, lai walstsbankas kantori diskontetu pretschu wekseku terminus no 6 mehnescheem.

Peterburgâ schihs wasaras beigâs buhs swejneezibas isstahde. Swejneeziba Kreewijai atmet bagatu pelnu — lihdz 40 milj. rublu gadâ. No schihs summas Kaspijas juhra ween dod 30 milj. rubl.; atleekoschee 10 milj. isdalahs uz zitahm juhrahm.

Peterburgâ, walstspapiru isgatawoschanas ekspedizijâ, kà „Nowosti" stahsta, topot jaunu kreditbiketu sihmejumi isgatawoti.

Peterburgas fabrikanti, kà „Nowosti" sino, preeksch kahdahm deenahm norunajuschi dibinat lahdi preeksch strahdneeku apdroschinaschanas pret nelaimes gadijumeem fabrikâs. Tizis nolemts: 1) isstrahdat tahdus apdroschinaschanas lahdes statutus preeksch Peterburgas gubernas; 2) pehz statutu isstrahdaschanas usaizinat wisus fabrikantus peedalitees pee apdroschinaschanas lahdes dibinaschanas, un 3) finanzministeriju luhgt, aisdot mineto summu naudas, lai lahde drihzumâ waretu usfahkt darbotees; aisdewums atmaksajams dakahm, wairak gadu laikâ.

Muischneeku bankas liknmâ „Nowoje Wremja" atrod kahdu truhkumu, kas esot papildams. Proti minetâ likumâ gan esot sazits, ka tas nesihmejahs uz Somiju, Poliju un Baltijas gubernahm; turpretim par Reetrum-Kreewijas prowinzehm likumâ ne kas sewischks ne-esot peeminets, un tadehl wispahrigais likums ari preeksch winahm esot spehkâ. Bet Reetrum-Kreewijas gubernâs gandrihz wisa muischneeziba peederot pee Polu tautibas, un stiprinat scho muischneezibu, nemaz ne-esot wajadzigs. Awise tadehl wehlahs preeksch Reetrum-Kreewijas kahdu sewischku nosazijumu waj isskaidrojumu, pehz kura Polu tautibas muischneeki newaretu dabut naudas is jaunahs muischneeku bankas.

Eekschleetu ministerija, kà „Heimathei" sino, turpmak par pilsehtas galwahm Baltijas gubernâs apstiprinaschot tikai tahdas personas, kas mahk Kreewu walodu.

Sumôs, Harkowas gubernâ, schinîs deenâs dibinata semneeku banka nelaika keisara Aleksandera II. peeminai. Bankas pamata kapitalam Sumu 1. gildes tirgotajs un miljonars, schtatsrahts Dharitonenko dahwaja 50,000 rbl.

Askabadâ nowestas Kuschka upes kaujas trofejas, ko Kreewi 18. martâ nonehma Afganeem: 8 leelgabali, kam wiseem Anglu wapenis un 1836. gada skaitlis.

Askabadâ, jaunahs Aiskaspijas prowinzes galwaspilsehtâ, esot nodomats dibinat progimnasiju.

Blagoweschtschenska. Amura apgabala generalgubernators isslaidis pawehli, kas Kreewu pawalstneekeem aisleedz rakt seltu Kinas robeschâs. Aigunas apgabalâ sapulzets leels Kineeschu karaspehks un jahtneeki. Schee saker laudis, kas nodarbojahs ar selta mekleschanu. Sakerteem Aigunâ nozehrt galwas, kuras tad aissuhta uz Sisikaru.

Iz Rigas.

Rigas konsumu beedribas statuti 24. majâ apstiprinati no eekschleetu ministerijas.

Jahnu deenas rihtâ Rigas-Tukumas dzelszzela eerehdnis Leopolds Radezkis sawâ dsihwoklî Suworow-eelâ Nr. 16 nomira ar treeku.

Papirosi ar latwisteem usrakstteem tagad leelisti top leetoti. Ihpaschi lauzineeki, kà man beeschi gadijees eewehrot, tahdus papirosus, kureem naw latwisku usrakstu, wairs nemaz negrib pirkt. Schaposchnikowa papirosu fabrika bija pirmà, kas schajâ sinâ eewehroja Latweeschu walodu un nesen sahka fabrizet papirosus ar latwisteem usrakstteem; bet wina naw gahdajuse, ka winas fabrikata latwistee usraksti buhtu pilnigi skaidrâ walodâ un bez ortografisteem misekteem. Bez tam „mihkla", kas atrodahs kahdas Schaposchnikowa papirosu sortes kastitês uz maza sarkana papira gabalina, ne buht naw iswehleta ar labu sinu, jo kaut gan usminejums gluschi newainigs un nosihmè tikai gredzenu, tad tomehr mihklas usdewums tahds, kas war aiskahrt smalkjuhtibu, eewehrojot to, ka tagad pat nepeeauguschee sehni beeschi mehdz kuhpinat „papira zigarinus", kureem tahda mihkla war buht par peedausischanos. — Tagad Peterburgas tabakas un papirosu fabrika „Laferme", kura nesen Rigâ eetaisijuse sawu fabrikatu pahrdotawu, — ari sahkuse fabrizet papirosus ar latwisteem usraksteem „Auseklis" un „Tehwija". Schee papirosu usraksti glihti isstrahdati, waloda skaidra un bez ortografisteem misekteem. — Tà tad zittautibu fabrikanti, tirgotaji un ziti weikalneeki alasch wairak sahk eewehrot un leetot Latweeschu walodu, kas wineem naw wis par skahdi, jo Latweeschu publika ari tahdus mehdz eewehrot un winu fabrikatus un prezes labpraht pirkt. Bet fabrikanteem un weikalneekeem, kuri uz saweem raschojumeem leeto latwiskus usrakstus, jaw paschu labâ wajadzetu gan gahdat, ka tahdi usraksti ir skaidrâ Latweeschu walodâ; zitadi wini tikai saihdzinâ Latweeschu pirzejus un nepanahk zereto noluhku. L. M.

Ugunsgrehks. Jelgawas Ahrrigâ, Seepju kalnâ, Bauskas eelâ Nr. 29, Julija Hentschela kautawa un spihkeris jaw 15. februari sch. g. nodega lihdz pamateem. Nakti no winas peektdeenas uz sestdeenu tur atkal nodega 2 schkuhni, ari dsihwojamâ ehka jaw bij aisdegusehs, bet no ugunsdzehsejeem wehl laimigi tika glahbta. Skahdes tà 1500 rbl., kas atkal jazeesch Ahrrigu-sawstarpigai ugunsbeedribai.

Paschnahwiba. Winu peektdeen, ap plkst. 3 pehz pusd., Pahrdaugawâ, meschâ noschahwahs, zaur pistoles schahweenu mutê, pee Jaun-Auzes peerakstitais Kristjans Jägermanis, 26 gadus wezs. Winsch dsihwoja turpat tuwumâ, Sekku eelâ Nr. 24, un pehdejâ laikâ suhdzejahs par stiprahm galwas sahpehm.

Sahdzibas. Tirgotajam Silanderam pee Grahpju salas nosagti 5 plosti balku, ko wehlak atrada kahdâ sahgetawâ pee Katrinas dambja, isnemot 77 baltus, kuru istruhka. — Maskawas Ahrrigâ, Awotu eelâ Nr. 26, v. K. kdzei nosagti diwi sudraba pulksteni.

Deewa-kalposchana Rigas basnizâs.

Swehtdeen, 30. junijâ 1885.

Jehkaba basnizâ:	Spred. plkst.		10	wahz. w. mahz. Holst.
	„	„	12	igaun.-mahz. Zinck.
Domes basnizâ:	„	„	10	mahz. Keller.
	„	„	2	mahz. Hellmann.
Jahnu basnizâ:	„	„	9	latw. w.-mahz. Weyrich.
	„	„	2	w.-mahz. Gaehtgens.
Gertrudes basnizâ:	„	„	½10	latw. mahz. Schilling.
	„	„	2	wahz. mahz. Hilde.
Jesus basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Bergmann.
	„	„	2	latw. mahz. Mütthel.
Mahrtinu basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Walter.
Tridzween. basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Fromm.
Reformatu basnizâ	„	„	10	deewkalposchana nebuhs.

Petera basnizа ir slehgta.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 26. junijâ 1885.

Papihri.	maksj.	prasija.
Pusimperials	8,21	8 24
5% bankbiletu 1. izlaiduma	—	99½
5% „ 5. „	97½	97½
5% instr. 5. aisnehmums	99½	—
Austruma isnehmums no 1879. gada	94½	94½
1 5% Kreewu prehm. aisnehmums	224½	225
2 „ „ „	210½	211½
Rib.-Bolog. dzelszzela obl. 2. aisnehmums	121½	—
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	144½	—
Odes. pilsh. hipoteku bankas 5½% obligazijas	—	—
Kreew. zem. kred. 5% kihlu-zihmes	143½	144
Charkowas zemz. 6% kihlu-zihmes	96½	97½
Widzemes kihlu-grahmatas	—	—
Kurzemes „	—	—
Rigas hipoteku-beedr. kihlu-grahm.	—	—
Rigas kom. bankas akz.	285	—
Rigas-Dinaburgas dzelszzela akzijas	153	—
Maskawas-Brest. dzelszz. akz.	—	—
Rib.-Bolog. dzelszzela akzijas	82½	83
Baltijas dzelszzela akzijas	115	115½
Dinaburgas-Witebskas dzelszzela akzijas	167½	—
Warschawas-Teresp. dzelszzela akzijas	146	147
Orlas-Witebskas dzelszzela akzijas	—	—
Leel. Kreewijas dzelszzela akzijas	—	—

Jaunakahs sinas.

Rigas Latweeschu beedribas sinibu kommisija scho treschdeenu un zeturtdeenu notureja beedribas namâ ahrkahrtigu sapulzi. Pee sapulzes peedalijahs beedri un daudſ weesu iſ Peterburgas, Maskawas, Simbirskas, Reweles, Terbatas, Jelgawas un zitahm attahlakahm weetahm. Treschdeenas wakarâ bija goda maltite. Zeturtdeen pehz pusdeenas tika sapulze slehgta.

Terbatas studentu korporazija „Lettonija" scho zeturtdeenu pirmo reisi Latwijâ swineja „komersu" Altenawâ.

Dakteris Dubitzkis schinîs deenâs kara-spitalôs turejis wairakus preekschlasijumus par koleru un tahs apkaroschanu.

Wezâs pastmahrkas ar 1. juliju wairs netiks peenemtas pasta kantorôs, ko saweem zeen. lasitajeem te atgahdinam.

Sirgu dſelſszelſch Jaun-eelâ jaw tiktahl gataws, ka 1. julijâ wareschot tapt nodots leetoschanai.

19. junija pehrkona gaiſs, kà „Walk. Anz." ſino, Walkas apgabalam bijis jo bahrgs, paschâ Walkâ Dahrsu eelâ, atraitnes W. dahrsâ saspahrdidams ahbeli, diwejâs Lugaschu mahjâs nosperdams pa sirgam, Wubuku krodseneekeem eesperdams seena kaudsê un to ari nodedsinadams. Lugaschu Leelâs muischas dsihwojamâs ehkas tuwumâ sibins eespehris nokaltuschâ kokâ un Aumeisteres rijâ, kas ari nodega lihdſ pamatam. Laime tikai ta, ka bahrgais laiks usnahza bes wehtras un krusas, tà ka leetus darijis tikai labu.

Jelgawas Keisara Aleksandera aprinka-skolâ lika eksamu un tika sestdeen, 15. junijâ, atlaisti schahdi abiturienti: Buiwidu Jahnis, no Alkischkeem; Jurewitzu Indrikis, no Leel-Auzes; Schiglewitzu Gotfrieds, no Leel-Sesawas; Wihkmanu Kristaps, no Behnes; Lahmu Janis, no Uhsineem; Hahnu Ludwikis, no Jelgawas; Bergmanu Oskars, no Jelgawas un Dombrowsku Jahnis no Meschamuischas. (L. A.)

Jelgawas gimnasijas senakais matematikas wirsskolotajs, kollegijurahts A. W. Napjerskis, 19. junijâ nomiris Peterburgâ.

Iſ Jelgawas „B. W." raksta: Ap paschu Jahnu wakaru pee dascheem Jelgawneekeem pamaniti un zaur poliziju nonemti neihsti peezu rubku gabali, kas deesgan labi taisiti, tikai papirs wineem drusku mihkstaks un uhdens raksta truhkst. Weens tahds neihsts peezu rubku papirs tika pee Jelg.Latw. beedr. kases un otrs pee Jelgawas Latw. beedribas bufetes nonemts. Scho sinoju lauzineekeem, lai sargajahs. Prot gan, ka tahdi neihsti peezu rublu gabali buhs wairak sche uskuhluschees. — Peedalischanahs pee Jelg. Latw. beedribas Jahnu wakara schinî gadâ atkal bija leelska. Zitu gadu Jelgawneeku Jahnu wakaru swineschanas weeta, Rehtini uſ dambja, schinî gadâ bija pawisam tukscha no laudim. Jelg. Latw. beedriba nebija dahrsa dantschu plazi deesgan pilnigi apgaismojuse, tà ka daschi iſ publikas par to kurneja. Mehs droschi tizam, ka beedriba uſ preekschu scho truhkumu luhkos islabot un waram tikai te beedribai sawu pateizibu issazit, ka wina ar labu sekmi puhlejahs dahrsâ usturet kahrtibu.

Jaunjelgawas aprinkî 18. junijâ sibens eespehris Kalnmuischas Rutku rijâ, kas lihdſ ar laidaru nodegusê. Skahdes ap tuhkstosch rbl. Ehkas nebijuschas apdroschinatas.

Iſ Iehkabſtates „B. W." ſino: 26. junijâ Gailit kga weesnizâ schandarmi apzeetinaja kahdu Wahzijas reserwes ofizeeru. Schis kungs pahri nedekas atpakal tè bij usturejees, aisbildinadamees, ka wehlotees schaî apgabalâ pirkt muischas. Pehz wina otrkahrtigas eeraschanahs un tuwakas apklauschinaschanahs par wina darboschanos, weesnizas ihpaschneekam islikahs, ka schis kungs gan ar zitadu noluhku, neka ar muischu pirkschanu, Deewa semiti apzelo, ko ari winam nonemtà peesihmejumu grahmata peerahdija. Bija tikai topografiski peesihmejumi ar sawadeem nosaukumeem. Peesihmejumus minetais kgs suhtijis sawai seewai.

Bauskas aprinkskola uſ walstspadomes nolehmuma, kas 14. majâ Wisaugstaki apstiprinats, pahrwehrsta par trihsklasigu pilsehtas skolu ar Kreewu mahzibas walodu.

Wezmuischâ 15. junijâ sibens eespehris Lauka-Duhru laidarâ, zaur ko neween laidars, bet ari kalpu klehts un kuhtis nodeguschas.

Stendes Rintschu mahjâs 5. junijâ iszehlahs ugunsgrehks, kas nopostija dsihwojamo ehku, laidaru, klehtis, wahgusi un ahbolinu schkuhni. Skahdes ap 3300 rbl. Apdroschinats tikai bij par 750 rbl. (dsihwojamâ ehka un laidars).

Meesites pagasts, pee Jelgawas, pahrdewa maja mehnesî ar Augstahs Waldibas atwehli sawu pehdejo magasinu, kà ari paschu magasinas klehti wairakfolischanâ. Klehts tika nopirkta par 465 rubleem no kahda scha pagasta saimneeka. Naudu noliks uſ prozentehm, kuras tad leetos preeksch pagasta nabagu usturas.

Kursemes gubernas walde, kà sawâ laikâ sinots, gribedama nowehrst sirgu sahdsibas, no wisahm Kursemes teesahm bij eeprasijusê pahrskatu par tahdahm personahm, kuras dehl peedalischanahs pee sirgu sahdsibahm stahwejuschas ismekleschanâ. Iſ sakrahtà materiala, kà „Heimathe" dsirdejusê, nu sastahdits galigs pahrskats, ka nodrukats un peesuhtits pagasta waldehm. Schahdu sirgu sahdsibas dehl schaubigu personu skaits Kursemê esot 1078!

Kursemes gubernas walde, uſ Rigas un Jelgawas biskapa preekschâ likschanu, dara zaur Kursemes gub. awisehm sinamu, ka pareistizigahm personahm, kas pee Kursemes semneeku pagasteem peeder, ja grib pahreet uſ zitahm gubernahm waj ari tik zitâ Kursemes draudsê, neatlaischami japasino par to sawam lihdſschinigam draudses preesteram, pee kam skaidri jausdod, uſ kureeni ihpaschi nodomats pahreet dsihwot.

Terbatas mahzibas apgabala kurators, geheimrahts Kapustins, 16. junijâ nobrauzis Rewelê, kur palikt pa wasaras laiku.

No Pernawas apgabala ſino „Olewikam", ka tur kahds peezpadsmit gadus wezs gana sehns zaur zitu puiku behrnischku neapdomibu dabujis behdigu galu. 5. junijâ tur bijis ihsti wehss laiks, kadehl kaminu gani sagahjuschi kopâ un uskuhruschi uguni, kur sasildites. Minetais sehns uskahpis tuwumâ esoschâ kuplâ preedê un ziti sehni nebehdibâ tulin sem preedes sareem sakuhruschi uguni. Preedes sari drihſ pilnâs leesmâs aisdeguschees un tajôs uskahpuschais sehns nokritis semê un teescham ugunskurâ, kur tà apdedsis, ka pehz tschetri deenahm leelâs mokâs islaidis garu.

Wilandes Igaunu semkopju beedriba, kà „Sakala" raksta, no Domenu ministerijas dabujusê atkauju, schowasar augustâ isrihkot isstahdi, un par goda algahm isstahditajeem isdalischot 1 leelo, 1 maso sudraba un 5 wara medakus un 10 ministerijas usteikschanas rakstus.

Peterburgâ, 22. junijâ. Kà dsirdams, birschas komiteja nospreeduse, ka ar finanzministera atkauju 5 prozentu nodokli no kapitalu rentehm par teem papireem, kas Peterburgas birschâ taptu pirkti un pahrdoti, scho papiru pahrdewejeem jaaismaksà.

Kara skolu (korpusu skolu) audsekneem kara deenastâ eestahjotees lihdſ schim nebij weenadas teesibas, tadehl ka daschahm kara skolahm, kas usnehma audsekus tik iſ sinamahm augstakahm schkirahm, bij daschadas preekschteesibas, proti winu audsekni eestahjahs deenastâ tuhlit ar augstaku tschinu. Bet schim brihscham isdoti jauni nosazijumi, kas pataisa wisas korpusu skolas gandrihſ pilnigi weenadas. Katras kara skolas audsekneem, weenalga, waj tee eestahjahs gwardijâ waj armijâ, jaeesahk saws deenasts ar tagadejo semako wirsneeka tschinu, proti par podporutschiku jeb apakschleitnantu.

Odesas uniwersitetê lihdſ schim nebija medizinas fakultetes; tagad tautas apgaismoschanas ministers gribot tur tahdu eetaisit, preeksch kam ik gadus lihdſ 93,000 rubl. buhschot wajadsigs.

Nikolajewâ, pee Dnepr-upes, nodomats eetaisit ostu preeksch tirgoschanas kugeem, kur kugi wareschot sanemt prezi taisni no dſelſszeła. Preeksch ostas buhwes kronis dodot $1\frac{1}{2}$ milj. rubku, kas peezôs gadôs ismaksajami.

Telegrafa sinas.

Peterburgâ, 26. jun. Birschas komiteja galigi nospreeda, ka kapitala rentu nodoklis Peterburgas birschâ maksajams no pahrdeweja, t. i. pirzejs notezejuschahs kuponu intreses atlihdsina, nowilkdams 5 proz. rentu nodokla.

Iſ Pensas, Samaras, Saratowas, Orenburgas Jekaterinoslawas un Kersonas gubernahm ſino, ka tur pastahwot leels sausums, kas sehjumeem stipri kaitejot.

Londonâ, 7. julijâ (25. junijâ). Augschnamâ lords Salisberi drwa isskaidrojumus par Egiptes jautajumu, pee tam peesihmedams, ka jautajums tur greeschotees ap to, zik daudſ no Sudanas japeeschkir Egiptei.

Parisê, 4. julijâ (22. junijâ). Zelotajus iſ Spanijas isluhko pee robeschahm un daschus pat atschkir no ziteem. Ar koleru Spanijâ wakar nomiruschas 648 personas.

Londonâ, 6. julijâ (24. junijâ). Salisberi teiza augschnamâ: Anglu-Kreewu kildas leeta no abahm pusehm teek westa ar to nopeetno wehleschanos, panahkt draudsigu islihgumu. Salisberi zerê, ka kahdu islihgumu wareschot panahkt; bet winam jaisskaidrojot, ka salihguma sinâ wehl neesot deesgan tahli, ka par to ko droschi waretu noteikt. Sarunas noteekot Sulsikaraisas dehl pee Afganistanes, kam Kreewija prinzipielli peekrihtot.

Salonikôs, 4. julijâ (22. junijâ). Laupitaju bandas Mekedonijâ aug; Turku waldiba speer wajadsigos sotus, iſ Kanstitinopoles turp nosuhtiti diwi bataljoni saldatu. Polizija ismekleja Bulgaru bibliotekas un tanîs atrada dumpigus dokumentus.

Lihdſ 28. junijam atnahkuschi 981 kugi; aisgahjuschi 981 kugi.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Sludinajumi.

Pilsehtas walde.

3. ambaru-zeetokſni, ap Leelâ Kristapa-bildi atrodoschee, 830 kwadrat-asu leeli

trihs platschi

tiks 10. julijâ 1885 preeksch andeles ar augšeem pa rudens laiku no 1. augusta lihdſ 31. oktobrim 1885 no Rigas ekonomijas pahrwaldes **ifrenteti.**

Kas schos platschus gribetu rentet, tee lai minetâ deenâ ap pulksten 1 pusdeenâ nonahk ekonomijas pahrwaldes lokalâ, leelâ Kehninu eelâ Nr. 5, dehl klahtakeem nolihgumeem.

Rigâ, ekonomijas pahrwaldê, 22. junijâ 1885.
Nr. 1869 2

Pilsehtas walde.

No pilsehtas bodehm Daugawmalâ ir schim brihscham tahs starp Jeunceem- un Schahluwahrteem atrodoschahs bodes Nr. 30, 34, 38 un 39 isihrejamas.

Tee, kuri minetâs bodes gribetu ihret, teek zaur scho usaizinati, ekonomijas waldes lokalî, leelâ Kehninu-eelâ Nr. 5, darba-stundâs atnahkt dehl nolihgschanas.

Rigâ, ekonomijas waldê, 22. junijâ 1885.
Nr. 1868. 1

Sehjas

pagasta walde usaizina un luhdſ katru waldi, bet it sewischki Rigas polizijas waldi, scheit peederigus un wiswairak Rigâ apkahrtblandoschos nodoschanas nemaksatajus, kà: Jahn Tihtmani, Eduard Zihruli, Jahn Turku, Jahn Matroſ, Jahn Swaigsni ar dehlu Mikel, Mikel Strunku ar dehlu Mikel un Jahn, Martin Andreju, Aleksander Prahmu, Karl Tiltinu, Karl Stugi, Sihman Strasdu, Paul Salminu, Jakob Zihruli, Karl Jürgenfohnu, Jahn Lihzi ar dehleem Konrad, Peter un Otto, Karl Prahmu, Paul Tihtmani, Martin Lihzi ar dehlu Karl, Jahn Smalinsky, Georg Smalinsky, Bertul Stuge, Eischen Leepu, Martin Wickmanni, Dahw Bleikschu ar dehlu Mikel, Jahn Behrsinu ar dehleem Mikel un August, Mikel Meesi, Martin Radsinu un Martin Zihruli, atraschanas lahrtâ arestantigi likt schurpu atfuhtit.

Sehjas pag. waldê, 31. majâ 1885.
Pagasta wezakajs: P. Ernstein.
1 Skrihweris: Sellmann.

Sludinajums.

Sehjas pagasta peederigee balsu teesigee wihreeschi, kuri ahrpus pagasta dsihwo, teek usaizinati, 8. julijâ sch. g., pilsk. 9 pr. p. pee 1 rbl. strahpes katris, wislabaki gan bes atraukschanahs uſ desmitneeku wehleschanu schejeenes pagasta namâ gribet eerasties.

Sehjas pagasta waldê, 15. junijâ 1885.
Pag. wez.: P. Ernstein.
2 Skr.: Sellmann.

Wisadus **Krimas wihnus** tura pa lehtu zenu uſ lehgera
John Neumann'a
pak-kambaris,
Eelschrigâ, Schahlu-eelâ Nr. 4.

Jauns zilweks

wehlahs weenâ jeb wairak weikalôs grahmatuweschanu un korespondenziju Kreewu walodâ usnemtees. Ari dod stundas Kreewu walodâ un konwersazijâ. Adr. sem burta X. nodotamas schihs lapas ekspedizijâ. 2

Laba pusdeena

ir dabujama mahjâ un iſ mahjas, Eelschrigâ, rahtuscha plazi, „Refurfes" beedribas namâ, 2 trepes augstu, blakus Schweinfurtha wihnupagrabam. 2

Christian Seelig,

Sinder-eelâ Nr. 1,
peedahwâ:

truhkuma-josta

preeksch wihreescheem, seeweescheem un behrneem, weenkahrschas un dubultas, ar ahbu jeb gumiju pahrwilktas; katra truhkuma-josta top uſ wehleschanos peepasta,
kruhts- jeb **sirds-josta**s, no tehrauda ar ahbu pahrwilktas,
nabas- un **wehdera-josta**s,
peena-suhzejus un **sihbschanas pudeles** no 45 kap. sahkot,
suhzejus un **kahrpu-sargatajus,**
gumija klistir- un **seeweeschusprizes,**
gumija gaisa-spilwenus preeksch slimneekeem, lai tee ilgi gulot jehlumus nedabutu,
gumija gultas-eleekamos no 80 kap. oletti sahkot, 6 sortês,
gumijas stobrus un **plates,**
kanepaju stobrus,
rokas- un **tareeru-swarus,**
medizinîskus swarus,
medizinîskus un **wannas termometrus,**
gumija dsenamâs-sikſnas.

Manâ un wisâs zitâs Latweeschu grahm. pahrdotawâs, tiklab Rigâ kà ari zitâs pilsehtâs ir dabujamas schahdas grahmatas:

Zeeni tehwu un mahti.
Skaists stahsts.
Makſâ 15 kap.

Belisars,
Rihta-Romneeku kara-wadons, jeb: ihstena feewas mihlestiba un ustiziba.
Makſâ 20 kap.
Ernst Plates.

Par sinu istabu-mahldereem.

Zaur scho pasinoju, ka weenigi man no fabrikantu puses tapa nodota

kokwihsigo tapetu

un

swehdrainu (mahseraini)

nodrukas papiru

pahrdoschana preeksch Kreewijas un turu tos paschus weenmehr **leelâ iswehlê** uſ lehgera.

Aleksander Kulikowsky,

tapetu un Wihnes mehbelu krahjums, Rigâ.

Lühr un beedris,

senak **Lühr** un **Zimmerthol,**

Rigâ, leelâ Smilschu-eelâ Nr. 7,

tirgo jaw **18 gadus** ar schujamahm maschinahm, pasihst smalki katru sistemu un apstelle tahs iſ **wisflawenakahm fabrikahm pasaulê.** Mehs peedahwajam kà **ihsti teizamas** preeksch **skrodereem: Rhenania, Badenia, Universal** A & B, wiſs ar **wisjaunakeem** pahrlabojumeem, kà: patent-paschspoletaju, ritena iszelschanu un sweramo-kahju. — Tad wehl preeksch **familiju-wajadsibas: Singera, Wheelera** un **Wilsona, Saksonia, Saksonia, Regia, Fidelitas** u. t. pr., tapat ari ar **wisjaunakeem** pahrlabojumeem, kà: patentpaschspoletaju pawedeena iszehleju, pawedeena-nogreeseju un paschaistrisdamu schiberplati.

Wislehtakas zenas. Pilniga apgalwoschana.
Zenu-rahditajs ar bildehm bes makſas.

Labako mineral maschinu-eku

iſ

A. J. Stscherbakow mantineeku fabrikas Peterburgâ.

General-agentura preeksch Widsemes, Kursemes un Igaunijas pee

Eduard Bruns un beedr., Rigâ,

Nr. 15, eelschpilſ. leelâ Smilschu-eelâ Nr. 15. 2

Johannes Mitschke,

tehrauda-pretschu un schaujamu-rihku lehgeris,

Rigâ, Kungu-eelâ,

dabuja un peedahwâ **leelâ iswehlê** pehz **jaunakâs konstrukzijas** taisitas

uguns-sprizes,

kà: **diwritenu keru-sprizes, sprizes** preeksch neschanas un ar keru dsenamas, starp tahm ari tahs slawenâs lauzineeku **Boka-sprizes** preeksch masahm lauku draudsehm, dahrsa-, kubku-, rokas- un **speeschamâs-sprizes,** kà ari **istabu-** un **treibschu-puku-sprizes** wisadôs leelumôs **pa lehtahm zenahm.** 1

Par laipnu eewehroschanu

tirgotajeem un ziteem pirzejeem.

Misina besmerus,
ihstos Anglu makschkeru peederumus,
dſelſs un tehrauda lahpstas,
buhwju apsitumus,
ihstas Stihrisas iskaptes,
iskapschu galodinas un bruzeklus

peedahwâ sem apgalwoschanas, kà preze ir laba, pa **lehtahm zenahm**

G. Schönfeldt,

tehrauda-pretschu un schaujamu-rihku pahrdotawa **leelumâ,**
Rigâ, leelajâ Sinder-eelâ Nr. 12.

Leelus, dsihwus

wehschus

pehrk leelâs un masâs partijâs konserwu eestahdê no H. Gögginger,
5 Nikolai-eelâ Nr. 41.

Wisadi

gatawi sahrki

teek lehti pahrdoti Peterb Ahrrigâ, Bekeru-eelâ Nr. 6a, pee **Julija Hiege.** 1

Labako blihwitu un **zinka-baltumu,**
„ **lihmi** preeksch mahldereem un galdn.,
„ **mahlderu-stehrkeles,**
„ **firnisu** un **terpentinu,**
„ **klorkalki** un **seepu-sahli,**
kà ari wisadas mahlderu un krahsotaju pehrwes peedahwâ par wislehtakahm zenahm

Brahli Streiff,
2 Rigâ, Sinder-eelâ Nr. 11.

G. A. Rank'a

twaika

sahgu dsirnawas,

Jelgawas Ahrrigâ, uſ Ranka dambja,

peedahwâ sawu krahjumu no **dehleem, plankahm** un zitahm **koka-prezehm** pa tahm lehtakahm zenahm. 2

Manâ un wisâs zitâs Latweeschu grahmatu pahrdotawâs tiklab Rigâ, kà ari zitâs pilsehtâs ir dabujama schahda grahmata:

Wella asins,

jeb

pamahzischana pret brandwihnu.

Latwiski no H. Blumberga.

Ar astonahm krahsâs drukatahm bildehm, kas rahda, kà zilweki zaur schuhposchanu war samaitatees.

Makſâ 40 kap.
Ernst Plates.

Дозволено цензурою, г. Рига, 28. іюня 1885. г.

Drukats un dabujams pee dilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rigâ pee Petera baſnizas.

No polizijas atwehlets.